

Принцип логічного опрацювання слова має бути вихідним при розробці методики введення нової лексики та її закріплення. На практиці робота над засвоєнням лексики в немовних вищих навчальних закладах перекладається, як правило, повністю на студентів, коли вони ознайомлюються з новими словами самостійно під час роботи над текстами. Такий підхід не завжди буває раціональним, оскільки успіх засвоєння лексики залежить від попередніх знань, досвіду, ерудиції та інтуїції самого студента. Завдання викладача полягає в тому, щоб на основі свого власного педагогічного та мовного досвіду, допомогти студентам ефективно використати та застосувати принцип логічного опрацювання лексики. У такому випадку викладач може не лише контролювати засвоєння лексичних знань, а й виконувати свою основну функцію – навчати студентів.

Згідно з методикою О.Б. Тарнопольського [2, с. 89–90], необхідність різноманітності лексичного матеріалу висуває потребу в такій організації лексичних одиниць впродовж всього курсу навчання, на основі якої можна було б зменшувати кількість інформації в словах, дотримуючись обґрунтованої послідовності ознайомлення з новими лексичними одиницями. Основними способами зменшення складності слів є їх логічне опрацювання та обґрунтована послідовність ознайомлення з ними. Ці два способи повинні стати одними з базових принципів лексичної роботи, особливо на її початковому етапі, тобто під час ознайомлення (пояснення та семантизації слів).

Поширення високої процесуальної мотивації на вивчення фахової лексики можливе тільки при сполученні різних методів навчальної діяльності. У цьому контексті мовна практика (монологічна, діалогічна та проектна робота) є саме тим компонентом навчального процесу, який об'єднує всі інші і якому варто відводити значне місце в кожному циклі навчання.

Література

1. Вишнякова Н.Г. Терминологическая лексика, методика и принципы ее отбора для обучения иностранному языку в технических вузах. – М.: Высшая школа, 1996.
2. Тарнопольский О.Б. Методика обучения английскому языку в техническом вузе. – К., Вища школа, 1999.
3. Хорушко Н.М. З досвіду використання проектної методики у викладанні англійської мови // Іноземні мови. – 2006. – №1. – С. 16–18.

УДК 821.161.1-2.09

ИВАСИШЕНА Т.В.
(Каменец-Подольский)

СИМВОЛИЗАЦИЯ АРХИТЕКТОНИЧЕСКИХ ФОРМ ДРАМАТУРГИИ Л. АНДРЕЕВА

Основна увага дослідження зосереджена на аналізі основних архітектонічних форм драматургії Л. Андрєєва. У результаті дослідження робиться висновок про співвіднесеність ідейного змісту твору та архітектонікою п'єс драматурга. Для отримання висновку застосовано формальний метод.

Драма – самый канонический род литературы в формальном плане. Независимо от того, будет ли поставлено драматическое произведение или нет, драма имеет форму такую, которая гипотетически могла бы быть воспроизведена на сцене. Так, особый интерес представляет анализ архитектурных особенностей драматических произведений.

Традиционно основной особенностью архитектуры драматического произведения считается декупаж (деление на части) [3]. Этот неоспоримый факт, отмечаемый большинством теоретиков и исследователей драматургии [1; 5], однако, остается недостаточно изученным. Более детального рассмотрения требует связь специфики декупажных форм драматического произведения и особенностей его идейного содержания.

Драматургия Л. Андреева (1871–1919 гг.), одного из самых ярких и противоречивых писателей, чрезвычайно разнообразна как по содержанию, так и по формальным признакам.

Драматургическое наследие Андреева, составляющее 28 пьес, с одной стороны, вобрало в себя лучшие традиции драмы прошлых эпох и с другой стороны, обладало новаторским характером.

Целью настоящего исследования является анализ своеобразия архитектурных форм Андреева в аспекте их связи с особенностями идейного содержания пьес.

Для воплощения идеи произведения имеет значение не только пространственность сценического эпизода, но и количество сценических эпизодов, характер номинации такого сценического эпизода, а также их сорасположение.

Драматургія Андреева достаточна неоднородна в смислі архітектонічного оформлення. Найбільш продуктивною моделлю архітектонічного строєння явилась чотирьохчастна структура (11 п'єс). Однак такі художественні пріоритети являли далеко не все руські драматурги. Характерно, що "чотирьохактна форма пользовалась у руських драматургов найменшій популярністю" [4, с. 133]. Віддельні приклади використання чотирьохчастної структури обнаружуються у Островського і Горького, що не дозволяє зробити висновок про якусь певну тенденцію в поезії. Лише у Чехова, авторитет якого для Андреева був непререкаєм, обнаружується таке художественне пріоритетне.

По мненію Т.К. Шах-Азизовой: "У чеховських п'єс особе, ні на які інші драми не подібне побудоване. Специфіка і співвідношення чотирьох актів цих п'єс дозволяє говорити про них, як про своєобразну драматическу симфонію" [6, с. 133]. Исследовательница описує відповідність кожного з актів певному сюжетному елементу. Характер такого відповідності суттєвим образом відображає особливості поезії п'єс Чехова. Подібні риси можна прослідкувати не тільки у Чехова, але і певним образом спроектувати на чотирьохактні п'єси Андреева.

Общим для всіх п'єс з чотирьохчастною структурою Андреева являється приналежність до реалістическо-символіческого відгалуження "нових драм". Кількість частин наповнена у Андреева особливим символіческим змістом. Число "чотири" в міфологіческих представленнях вважається числом ідеальної, статическої цілості, числом земним, (чотири стихії, чотири роки, чотири сторони світла). Не випадковими і номінації основних сценіческих епізодів – "дійствія", що акцентує увагу на реалістическій динамічності драматического дієвства. Для чотирьохактних п'єс характерним є збереження сценіческого початку в протівовес осягаємому літературному початку "драм для читання" фантастическо-символіческих п'єс Андреева.

"Реалістическості" поезії п'єс з чотирьохчастною структурою протівостіє значительна група п'єс з нечетним кількістю архітектоніческих частин (трех-, п'яти-, семічастні структури). По мненію Ищук-Фадеевой, нечетное количество частей драматического произведения генетически связано с триадным мифологическим представлением "жизнь–смерть–жизнь": "Три или пять действий, в данном случае это неважно, т.е. нечетное число своим истоком имело архаическую триадность, воплощающую схему "жизнь–смерть–жизнь" [2, с. 48]. В отличие от чотирьохактних драм в п'єсах з нечетним кількістю частин відзначається посилене притчєво-аллегоріческе початок, акцентированное при допомозі біблейських аллюзій ремінісценцій. Також обнаружується оригінальна переключка з античними образцями драматургії, виражена в введенні пролога, наявності хорових персонажів і т.д. Сценіческі епізоди цієї групи драматических творів Андреева мають назву "картина", що певним образом говорить про статичність протєкаєщєго дієвства.

Рассмотрение архітектоніческих декоративних форм дає можливість зробити висновок про авторське мотивированное використання формальних засобів, а також їх зв'язі з особливостями змісту. Аналіз драматургії Андреева, проведений в такому руслі, дозволяє певним образом систематизувати і типологізувати його неоднородне драматургіческе насліддя, сприяє формуванню цілостного представлення про його творчєство.

Література

1. Зайцева И.П. Пoesтика современного драматургического дискурса. – Луганск: Альма-матер, 2007. – 332 с.
2. Ищук-Фадеева Н.И. "Три сестры" – роман или драма? // Чеховиана. – М., 2002. – Вып. 9. – С. 44–54.
3. Пави П. Словарь театра / Пер. с фр. – М., 1991. – 504 с.
4. Сахновский-Панкеев В.А. Драма. Конфликт. Композиция. Сценическая Жизнь. – Л.: Искусство, Ленинградское отделение, 1969. – 232 с.
5. Хализев В.Е. Драма как род литературы (пoesтика, генезис, функционирование). – М.: Изд-во Московского университета, 1986. – 256 с.
6. Шах-Азизова Т.К. Чехов и западно-европейская драма его времени. – М.: Наука, 1966. – 150 с.